

Identifying Dimensions and Components of Academic Success among Nursing Students at Tehran University of Medical Sciences: An Exploratory Mixed-Methods Study (Qualitative–Quantitative)

Fereshteh Fadaei¹, Leila Sharifian^{2*}, Rozita Zabihi³, Batool Faghih Aram⁴, Pari Soosahabi⁵

1 PhD Candidate in Educational Management, Islamshahr Branch, Islamic Azad University, Islamshahr, Iran. ORCID: 0009-0003-4810-6808

2 Assistant Professor, Department of Educational Sciences, Islamshahr Branch, Islamic Azad University, Islamshahr, Iran. ORCID: 0000-0003-2219-7214

3 Assistant Professor, Department of Educational Sciences, Islamshahr Branch, Islamic Azad University, Islamshahr, Iran. ORCID: 0000-0002-7612-8030

4 Assistant Professor, Department of Educational Sciences, Islamshahr Branch, Islamic Azad University, Islamshahr, Iran. ORCID: 0000-0002-4278-7812

5 Assistant Professor, Department of Educational Sciences, Islamshahr Branch, Islamic Azad University, Islamshahr, Iran. ORCID: 0000-0002-4587-3759

*Corresponding Author: *Leila Sharifian*, Assistant Professor, Department of Educational Sciences, Islamshahr Branch, Islamic Azad University, Islamshahr, Iran. Email: La_sharifian@yahoo.com

Received: 18 Oct 2025

Revised: 31 Des 2025

Accepted: 1 Jan 2026

Abstract

Introduction: Improving learning quality and academic achievement among nursing students requires attention to individual, educational, and environmental factors. In this study, academic success was defined by GPA, average scores in specialized courses, and satisfaction with the learning process. The aim was to identify dimensions and components influencing nursing students' success at Tehran University of Medical Sciences.

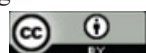
Methods: This exploratory mixed-method study was conducted in two phases. In the qualitative phase, thematic analysis with MAXQDA version 24 and document review were used to extract dimensions, components, and indicators. The study population included experts in nursing, educational sciences, educational management, medical education, and psychology. Data saturation was achieved after 13 interviews, leading to identification of open, organizing, and central themes. In the quantitative phase, a researcher-designed questionnaire was developed from qualitative findings. Its content and construct validity were confirmed by experts, while reliability was established with Cronbach's alpha (0.819) and composite reliability (0.852). The questionnaire was distributed among 281 nursing students, and data were analyzed using structural equation modeling in SmartPLS.

Results: Ten dimensions, 35 components, and 73 indicators were identified. Quantitative analysis showed "learning skills" (0.955) ranked highest, followed by "physical and mental health" (0.896), "social and academic support" (0.891), "academic and professional outcomes" (0.887), and "self-regulation" (0.881). Other dimensions included infrastructural, individual, and environmental factors, as well as motivation and self-efficacy. Model fit indices ($GOF = 0.667$, $R^2 = 0.607$) confirmed appropriate validity.

Conclusion: Learning skills play the most significant role in academic success, with physical–mental health and social support also essential. Thus, improving success requires strengthening educational processes, empowering learners, and fostering a dynamic, supportive, and health-oriented environment in nursing education to promote sustainable growth in learning skills, self-efficacy, and motivation.

Keywords: Academic success, Nursing students, Mixed-methods study, Thematic analysis

How to cite this article: Fadaei F, Sharifian L, Zabihi R, Faghih Aram B, Soosahabi P. Identifying dimensions and components of academic success among nursing students at Tehran University of Medical Sciences: An exploratory mixedmethods study (qualitative–quantitative). *Journal of Nursing Education (JNE)*. 2025; p 86-101 (inPersian). ISSN / © 2022 The Authors. Published by Iranian Nursing Association. This is an openaccess article under the CC BY license (<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

شناسایی ابعاد و مؤلفه‌های موفقیت تحصیلی دانشجویان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی تهران: یک مطالعه آمیخته اکتشافی (کیفی-کمی)

فرشته فدایی^۱، لیلا شریفیان^{۲*}، رزیتا ذبیحی^۳، بتول فقیه آرام^۴، پری سوسه‌بایی^۵

۱- دانشجوی دکتری مدیریت آموزشی، واحد اسلام شهر، دانشگاه آزاد اسلامی، اسلام شهر، ایران ۶۸۰۸-۰۰۳-۴۸۱-۰۰۹-۰۰۰ ORCID:

۲- استادیار گروه علوم تربیتی، واحد اسلام شهر، دانشگاه آزاد اسلامی، اسلام شهر، ایران. ۷۲۱۴-۲۲۱۹-۰۰۳-۰۰۰-۰۰۰ ORCID:

۳- استادیار گروه علوم تربیتی، واحد اسلام شهر، دانشگاه آزاد اسلامی، اسلام شهر، ایران. ۸۰۳۰-۷۶۱۲-۰۰۲-۰۰۰-۰۰۰ ORCID:

۴- استادیار گروه علوم تربیتی، واحد اسلام شهر، دانشگاه آزاد اسلامی، اسلام شهر، ایران. ۷۸۱۲-۴۲۷۸-۰۰۲-۰۰۰-۰۰۰ ORCID:

۵- استادیار گروه علوم تربیتی، واحد اسلام شهر، دانشگاه آزاد اسلامی، اسلام شهر، ایران. ۳۷۵۹-۴۵۸۷-۰۰۲-۰۰۰-۰۰۰ ORCID:

*نویسنده مسئول: لیلا شریفیان، دانشیار گروه علوم تربیتی، واحد اسلام شهر، دانشگاه آزاد اسلامی، اسلام شهر، ایران.

ایمیل: La_sharifian@yahoo.com

تاریخ دریافت: ۱۴۰۴/۷/۲۶

تاریخ بازبینی: ۱۴۰۴/۱۰/۱۰

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۱۰/۱۱

چکیده

مقدمه: ارتقای کیفیت یادگیری و پیشرفت تحصیلی دانشجویان پرستاری نیازمند توجه هم‌زمان به عوامل فردی، آموزشی و محیطی است. در این پژوهش، موفقیت تحصیلی بر اساس معدل کل، میانگین نمرات تخصصی و میزان رضایت از فرآیند یادگیری تعریف شد. هدف مطالعه، شناسایی ابعاد و مؤلفه‌های مؤثر بر موفقیت تحصیلی دانشجویان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی تهران بود.

روش کار: این تحقیق با رویکرد آمیخته اکتشافی انجام شد. در بخش کیفی، تحلیل مضمون با نرم‌افزار MAXQDA نسخه ۲۴ و بررسی اسناد به‌منظور استخراج ابعاد، مؤلفه‌ها و شاخص‌ها صورت گرفت. جامعه پژوهش شامل خبرگان پرستاری، علوم تربیتی، مدیریت آموزشی، آموزش پزشکی و روان‌شناسی بود و پس از انجام ۱۳ مصاحبه، کفایت داده‌ها حاصل شد. تحلیل‌ها به شناسایی مضامین باز، سازمان‌دهنده و محوری منجر گردید. در بخش کمی، پرسشنامه‌ای مبتنی بر یافته‌های کیفی طراحی شد که روایی آن با نظر متخصصان و پایایی آن با آلفای کرونباخ ۰٫۸۱۹ و پایایی ترکیبی ۰٫۸۵۲ تأیید شد. این پرسشنامه میان ۲۸۱ دانشجوی پرستاری توزیع و داده‌ها با مدل‌سازی معادلات ساختاری در SmartPLS تحلیل شد.

یافته‌ها: نشان داد ۱۰ بُعد، ۳۵ مؤلفه و ۷۳ شاخص مرتبط با موفقیت تحصیلی شناسایی شد. در تحلیل کمی، «مهارت‌های یادگیری» با مقدار ۰٫۹۵۵ بیشترین اهمیت را داشت. پس از آن، «سلامت جسمی و روانی» (۰٫۸۹۶)، «حمایت اجتماعی و دانشگاهی» (۰٫۸۹۱)، «نتایج تحصیلی و حرفه‌ای» (۰٫۸۸۷) و «خودنظم‌دهی» (۰٫۸۸۱) قرار گرفتند. سایر ابعاد شامل عوامل زیرساختی، فردی، محیطی، انگیزش و خودکارآمدی بودند. شاخص GOF برابر ۰٫۶۶۷ و مقدار R^2 برابر ۰٫۶۰۷ نشان‌دهنده برازش مناسب مدل بود.

نتیجه‌گیری: نشان می‌دهد مهارت‌های یادگیری بیشترین نقش را در موفقیت تحصیلی دارند و سلامت جسمی-روانی و حمایت اجتماعی نیز اهمیت اساسی دارند. بنابراین، ارتقای موفقیت تحصیلی مستلزم تقویت فرآیندهای آموزشی، توانمندسازی یادگیرندگان و ایجاد محیطی پویا، حمایت‌گر و سلامت‌محور در آموزش پرستاری است تا زمینه رشد پایدار مهارت‌های یادگیری، خودکارآمدی و انگیزش فراهم شود.

کلیدواژه‌ها: موفقیت تحصیلی، دانشجویان پرستاری، مطالعه آمیخته، تحلیل مضمون

مقدمه

تحصیل در رشته پرستاری، به عنوان یکی از مهم ترین شاخه های علوم پزشکی، جایگاه ویژه ای در تضمین کیفیت مراقبت های بهداشتی و درمانی دارد. پرستاران نه تنها مسئول ارائه خدمات مستقیم و حساس به بیماران هستند، بلکه نقش کلیدی در آموزش، پیشگیری از بیماری ها، حمایت روانی از بیماران و ارتقای سطح سلامت جامعه ایفا می کنند. در این میان، کیفیت آموزش و موفقیت تحصیلی دانشجویان پرستاری، یکی از عوامل تعیین کننده در دستیابی به خدمات مراقبتی مطلوب و ایمن است [۱، ۲]. موفقیت تحصیلی در این رشته یک پدیده چندبعدی است که تنها با تکیه بر دانش تئوریک یا مهارت فنی به دست نمی آید، بلکه برهم کنش پیچیده ای از عواملی چون ویژگی های فردی، انگیزه، نگرش، مهارت های ارتباطی، حمایت های اجتماعی و خانوادگی، ساختار آموزشی، فرهنگ دانشگاهی، امکانات محیط یادگیری و حتی شرایط اقتصادی و اجتماعی را در بر می گیرد [۲]. دانشجویان پرستاری علاوه بر چالش های عمومی تحصیلات عالی، با مسئولیت های منحصر به فردی مواجه اند که ناشی از ماهیت حساس کار بالینی است؛ از جمله مواجهه با بیماران در موقعیت های اورژانسی، مشارکت در تصمیم های حیاتی تیم درمان، یادگیری مهارت های عملی در شرایط واقعی و مدیریت استرس های ناشی از مراقبت های بیمارستانی [۳]. پژوهش ها تأکید دارند که عوامل روانی-اجتماعی، از جمله هوش هیجانی، خودکارآمدی و انگیزش تحصیلی، نقش عمده ای در عملکرد دانشجویان دارند و می توانند در سازگاری آنان با شرایط فشارزا مؤثر باشند [۴]. همچنین، حمایت های اجتماعی و خانوادگی به عنوان منابع مهم مقابله با استرس، در بهبود رضایت تحصیلی و پیشگیری از فرسودگی تحصیلی نقش بسزایی دارند [۵].

استفاده از راهبردهای یادگیری فعال، همچون یادگیری مبتنی بر شبیه سازی و پروژه، نیز به ارتقاء مشارکت یادگیرندگان، افزایش ماندگاری دانش و بهبود مهارت های حل مسئله کمک کرده است [۶]. در سال های اخیر، پیشرفت سریع فناوری های آموزشی — مانند استفاده از محیط های واقعیت مجازی و نرم افزارهای شبیه ساز بالینی — فرصت های جدیدی برای آموزش پرستاری ایجاد کرده است. این ابزارها می توانند تجربه یادگیری ایمن و کنترل شده ای برای دانشجو فراهم کنند، جایی که امکان تمرین مکرر مهارت ها بدون ایجاد

خطر برای بیمار وجود دارد [۷]. بهره گیری هوشمندانه از این فناوری ها، زمانی بیشترین اثر را دارد که در چارچوب یک الگوی آموزشی جامع و هدفمند قرار گیرد [۸]. موفقیت تحصیلی در دانشجویان پرستاری نه تنها به عنوان یک معیار کلیدی برای ارزیابی کیفیت آموزش در این رشته مهم است، بلکه تأثیر مستقیم و غیرقابل انکاری بر کیفیت مراقبت های بهداشتی و سلامت جامعه دارد. پرستاران به عنوان یکی از ارکان اصلی نظام سلامت، مسئولیت های زیادی را بر عهده دارند که شامل ارائه مراقبت های دقیق، مدیریت وضعیت بیماران و همکاری با سایر حرفه های بهداشتی می شود. بنابراین، عملکرد تحصیلی و آمادگی این دانشجویان به طور مستقیم بر توانایی آن ها در ارائه خدمات مؤثر و با کیفیت تأثیر می گذارد [۹]. با این وجود، دانشجویان پرستاری با چالش های متعددی در دستیابی به موفقیت تحصیلی مواجه هستند. این چالش ها شامل فشارهای تحصیلی ناشی از حجم بالای دروس، نیاز به یادگیری مهارت های بالینی، و همچنین عوامل فردی مانند اضطراب و کمبود اعتماد به نفس می شود. علاوه بر این، مشکلات مربوط به مدیریت زمان و تعادل بین تحصیل و زندگی شخصی نیز می تواند بر عملکرد تحصیلی این دانشجویان تأثیر منفی بگذارد [۱۰]. تحقیقات متعدد نشان داده اند که عوامل روانی و اجتماعی، از جمله خودکارآمدی و انگیزش تحصیلی، در کنار حمایت های اجتماعی و دانشگاهی، نقش مهمی در موفقیت دانشجویان دارند [۹، ۱۱، ۱۳]. با وجود این، بسیاری از پژوهش ها صرفاً به متغیرهایی چون معدل یا نمرات درسی تمرکز داشته اند و ابعاد عمیق تر مانند توانایی های بالینی، مهارت های ارتباطی، تاب آوری عاطفی و شایستگی حرفه ای را نادیده گرفته اند. افزون بر آن، تفاوت در رویکردهای سنجش، ابزارهای پراکنده و ضعف در تعمیم پذیری نتایج سبب شده است که تصویر جامعی از مؤلفه های مؤثر بر موفقیت تحصیلی در آموزش پرستاری شکل نگیرد.

در چنین شرایطی، خلأ یک الگوی مفهومی منسجم و مبتنی بر شواهد به وضوح احساس می شود؛ الگویی که بتواند ابعاد فردی، آموزشی، سازمانی و روانی را به صورت هم زمان در یک چارچوب نظری واحد تبیین نماید. بدین ترتیب، ضرورت انجام پژوهش حاضر از همین نیاز نشأت می گیرد؛ شناسایی جامع ابعاد و مؤلفه های موفقیت تحصیلی دانشجویان پرستاری به منظور فراهم سازی

نهفته مدل مفهومی در نظر گرفته شدند و تمامی آن‌ها در مدل کمی آزمون شدند تا هم‌ترازی کامل میان یافته‌های کیفی و کمی برقرار شود. روایی همگرا و واگرا پرسشنامه با تأیید خبرگان تثبیت شد. پایایی ابزار با آلفای کرونباخ (۰.۸۱۹)، و پایایی ترکیبی (۰.۸۵۲) تأیید گردید. برای تحلیل داده‌ها از مدل‌یابی معادلات ساختاری به روش حداقل مربعات جزئی (PLS-SEM) با نرم‌افزار Smart-PLS نسخه ۴ استفاده شد. در این روش، علاوه بر ارزیابی روایی و پایایی سازه‌ها، برازش کلی مدل ساختاری نیز بررسی گردید. شاخص‌های برازش از جمله SRMR (< 0.08) و NFI (> 0.90) در مدل نهایی گزارش شدند که بیانگر برازش مناسب داده‌ها با مدل مفهومی پژوهش است. همچنین مقدار $GOF = 0.667$ و $R^2 = 0.607$ تأییدکننده‌ی برازش و توان تبیینی مطلوب مدل می‌باشند.

یافته‌ها

براساس یافته‌های جمعیت شناختی بخش کیفی از خبرگان امر علوم تربیتی، مدیریت آموزشی، آموزش پزشکی و روان‌شناسی با حداقل ۳ سال سابقه کار به عمل آمد. که از مجموع ۱۳ نفر خبرگان مشارکت کننده در این تحقیق هر ۱۳ نفر از خبرگان امر پرستاری، علوم تربیتی، مدیریت آموزشی، آموزش پزشکی و روان‌شناسی بودند. فرایند تحلیل مضمون کیفی برای تعیین مهم‌ترین تعیین کننده‌های موفقیت تحصیلی دانشجویان پرستاری استفاده شد. در این فرایند ۷۳ کد اولیه استخراج گردید. با بازبینی متعدد و ادغام کدها بر اساس تشابه و طی چندین مرحله، در نهایت ۱۰ بُعد و ۳۵ مولفه و ۷۳ شاخص برای موفقیت تحصیلی دانشجویان پرستاری (مطابق جدول شماره ۱) استخراج گردید.

پایه‌ای علمی برای طراحی برنامه‌های آموزشی اثربخش و سیاست‌های ارتقادهنده کیفیت در نظام آموزش پرستاری. بر این اساس، پرسش اصلی پژوهش چنین است: «ابعاد و مؤلفه‌های تشکیل‌دهنده موفقیت تحصیلی دانشجویان پرستاری کدام‌اند و هر یک تا چه اندازه در ارتقای عملکرد آموزشی و حرفه‌ای آنان نقش دارند؟

روش کار:

این مطالعه با رویکرد آمیخته اکتشافی-تأییدی انجام شد. محل اجرای پژوهش، دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی تهران بود. پیش از آغاز گردآوری داده‌ها، مجوز اجرای پژوهش از کمیته اخلاق پژوهش دانشگاه اخذ گردید. و تمامی مشارکت‌کنندگان پس از دریافت توضیحات کامل درباره اهداف مطالعه، رضایت‌نامه آگاهانه را امضا کردند. در مرحله کیفی، داده‌ها از طریق مصاحبه نیمه‌ساختار یافته گردآوری شد و مؤلفه‌های اولیه با استفاده از تحلیل مضمون شناسایی شدند. مشارکت‌کنندگان شامل ۱۳ نفر از خبرگان حوزه‌های پرستاری، علوم تربیتی، مدیریت آموزشی، آموزش پزشکی و روان‌شناسی بودند که درباره موضوع موفقیت تحصیلی دارای مقاله، کتاب یا تألیف پژوهشی بودند. معیار ورود به مطالعه شامل داشتن حداقل سه سال سابقه تدریس یا پژوهش دانشگاهی در زمینه‌های مرتبط با آموزش پرستاری یا فرایندهای یادگیری در آموزش عالی بود.

روش نمونه‌گیری هدفمند از نوع گلوله‌برفی بود. تحلیل مضمون در سه سطح مضامین پایه، سازمان‌دهنده و فراگیر انجام شد. برای ارزیابی روایی در بخش کیفی از نظر خبرگان و کارشناسان مطلع استفاده شد. همچنین برای ارزیابی قابلیت اعتماد داده‌ها و تفسیرها (پایایی)، از معیارهای تحقیقات تفسیری شامل اعتمادپذیری، انتقال‌پذیری، اتکاپذیری، تصدیق‌پذیری و راستی بهره گرفته شد. اعتمادپذیری از طریق بازبینی تأیید مضامین توسط مشارکت‌کنندگان، اتکاپذیری با بازبینی کدگذاری‌ها توسط یک محقق دوم، تصدیق‌پذیری با ثبت و نگهداری مستندات فرایند تحلیل، و انتقال‌پذیری با ارائه توضیحات غنی از زمینه و نمونه پژوهش تحقق یافت. در بخش کمی، داده‌ها با روش توصیفی-پیمایشی گردآوری شد. پرسشنامه محقق‌ساخته بر اساس ۷۳ شاخص استخراج‌شده از مرحله کیفی تدوین گردید و شامل ۷۳ سؤال در مقیاس پنج‌درجه‌ای لیکرت بود. ده بُعد اصلی به‌عنوان سازه‌های

جدول ۱. ضامین پایه، سازمان دهنده و فراگیر (شاخص، مولفه و بُعد) موفقیت تحصیلی دانشجویان پرستاری

ردیف	متغیر اصلی	بعد کلی	مؤلفه	شاخص ها	منبع	کد مصاحبه شونده	کد مضمون ها
۱	موفقیت تحصیلی دانشجویان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی تهران	انگیزش	انگیزش درونی	علاقه مندی عمیق به یادگیری مفاهیم پرستاری فراتر از الزامات درسی	تیتو، ۲۰۲۱	۱۴، ۱۲، ۱۸، ۱۱، ۱۹	S۱
۲				پیگیری مستقل منابع علمی و پژوهشی برای ارتقای دانش پرستاری	یورک و همکاران، ۲۰۲۳	۱۸، ۱۲، ۱۹، ۱۱	S۲
۳				تلاش برای کسب نمره و موفقیت در آزمون ها جهت دستیابی به جایگاه شغلی مطلوب	شونک و دی بندتو، ۲۰۲۰	۱۱۱، ۱۱، ۱۳، ۱۸، ۱۶	S۳
۴				انتخاب فعالیت های علمی و داوطلبانه برای تقویت رزومه حرفه ای	-	۱۶، ۱۹، ۱۳، ۱۱	S۴
۵		خدمت محور	انگیزش	گرایش به ارتقای مهارت ها برای کمک مؤثرتر به بیماران	کو و همکاران، ۲۰۲۲	۱۲، ۱۱، ۱۱۰، ۱۷	S۵
۶				حضور فعال در برنامه های بهداشتی و مراقبتی جامعه	-	۱۵، ۱۸، ۱۷، ۱۶، ۱۴	S۶
۷		پیشرفت فردی	انگیزش	تمایل به رشد شخصی از طریق چالش های علمی و عملی	تیتو، ۲۰۲۱	۱۵، ۱۶، ۱۴، ۱۱۳	S۷
۸				تلاش برای یادگیری مهارت های یادگیری مادام العمر	-	۱۱، ۱۲، ۱۱۱، ۱۷، ۱۱۰	S۸
۹	موفقیت تحصیلی دانشجویان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی تهران	خودنظم دهی	مدیریت زمان	برنامه ریزی دقیق برای مطالعه و انجام تکالیف در مهلت مقرر	هیدری و همکاران، ۱۴۰۰	۱۲، ۱۶، ۱۱۰، ۱۹	S۹
۱۰				استفاده آگاهانه از ابزارهای دیجیتال برای مدیریت منابع و زمان بندی	-	۱۱۱، ۱۹، ۱۱۰، ۱۴، ۱۵	S۱۰
۱۱			راهنماهای یادگیری	انتخاب روش های یادگیری متناسب با ماهیت محتوای پرستاری	هونگ و انل، ۲۰۲۱	۱۶، ۱۱، ۱۲	S۱۱
۱۲				مرور منظم و سیستماتیک مطالب پیشین برای تثبیت دانش	-	۱۱۱، ۱۷، ۱۱۰، ۱۳، ۱۸	S۱۲
۱۳			کنترل محیط مطالعه	حذف عوامل مزاحم محیطی در جلسات مطالعه به منظور افزایش تمرکز	-	۱۸، ۱۳، ۱۵، ۱۴، ۱۲	S۱۳
۱۴				ساماندهی فضای مطالعه با منابع مورد نیاز و محیط آرام	-	۱۴، ۱۳، ۱۲، ۱۸، ۱۶	S۱۴
۱۵		خودنظارتی		ارزیابی مستمر پیشرفت تحصیلی بر اساس اهداف تعیین شده	زیمرن، ۲۰۰۸	۱۳، ۱۹، ۱۵، ۱۴، ۱۲	S۱۵
۱۶				یادداشت برداری و تحلیل نقاط قوت و ضعف عملکرد تحصیلی	-	۱۵، ۱۸، ۱۷، ۱۶، ۱۴	S۱۶

فرشته فدایی و همکاران

۱۷	موفقیت تحصیلی دانشجویان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی تهران	خودکارآمدی	اعتماد به توانایی علمی	اطمینان به توانایی فهم و کاربرد مفاهیم پیچیده پرستاری	شونک و دی‌بندتو، ۲۰۲۰	۱۲، ۱۶، ۱۷، ۱۹	S۱۷
۱۸				واکنش مثبت به چالش‌های درسی به‌عنوان فرصت رشد	-	۱۱۱، ۱۹، ۱۳، ۱۴، ۱۵	S۱۸
۱۹			مقاومت در برابر فشار	حفظ آرامش و عملکرد مطلوب در شرایط بالینی دشوار	تینتو، ۲۰۲۱	۱۶، ۱۵، ۱۲	S۱۹
۲۰				ادامه فعالیت علمی با وجود بازخوردهای انتقادی	-	۱۹، ۱۷، ۱۱۰، ۱۳، ۱۸	S۲۰
۲۱		ابتکار عمل		پیش‌قدمی در پیشنهاد ایده‌های نوآورانه آموزشی	یورک و همکاران، ۲۰۲۳	۱۸، ۱۳، ۱۵، ۱۴، ۱۲	S۲۱
۲۲				جست‌وجوی راهکارهای مستقل برای حل مسائل علمی	-	۱۴، ۱۳، ۱۵، ۱۹، ۱۶	S۲۲
۲۳		مهارت‌های یادگیری	مهارت یادداشت‌برداری	ثبت نکات کلیدی کلاس به‌صورت ساختاریافته	-	۱۱۰، ۱۶، ۱۵، ۱۱، ۱۷	S۲۳
۲۴				استفاده از الگوهای نمادین و خلاصه‌نویسی برای مرور	-	۱۳، ۱۱۱، ۱۵	S۲۴
۲۵			خواندن انتقادی	تحلیل و پرسشگری نسبت به محتوای علمی ارائه‌شده	هونگ و انل، ۲۰۲۱	۱۹، ۱۵، ۱۴، ۱۲، ۱۱۱	S۲۵
۲۶				مقایسه دیدگاه‌های مختلف منابع علمی و ارزیابی کیفیت شواهد	-	۱۳، ۱۴، ۱۱۱، ۱۵	S۲۶
۲۷			کارگروهی علمی	همکاری مؤثر با همکلاسی‌ها در انجام پروژه‌ها	کو و همکاران، ۲۰۲۲	۱۱۰، ۱۸، ۱۳	S۲۷
۲۸				تقسیم نقش‌ها بر اساس توانمندی‌ها در فعالیت‌های گروهی	-	۱۱۰، ۱۹، ۱۱، ۱۶، ۱۲	S۲۸
۲۹		استفاده از منابع دیجیتال		بهره‌گیری از پایگاه‌های علمی و داده‌های پزشکی برای یادگیری	یورک و همکاران، ۲۰۲۳	۱۶، ۱۸، ۱۱۰، ۱۳، ۱۴	S۲۹
۳۰				استفاده ترکیبی از ویدئو، مقاله و پادکست‌های علمی	-	۱۱۰، ۱۸، ۱۱، ۱۱۳، ۱۴	S۳۰

۳۱	حمایت اجتماعی و دانشگاهی	حمایت اساتید	دسترس پذیری اساتید برای راهنمایی علمی و آموزشی	تینتو، ۲۰۲۱	۱۳، ۱۱، ۱۵، ۱۴، ۱۶	S۳۱
۳۲			تشویق مستمر اساتید به مشارکت فعال دانشجویان	-	۱۲، ۱۶، ۱۱۰، ۱۹	S۳۲
۳۳		حمایت همتایان	همکاری متقابل دانشجویان برای رفع مشکلات درسی	یورک و همکاران، ۲۰۲۳	۱۱۱، ۱۹، ۱۱۰، ۱۴، ۱۵	S۳۳
۳۴			تبادل منابع و تجربیات آموزشی در گروه های کلاسی	-	۱۶، ۱۱، ۱۲	S۳۴
۳۵		حمایت خانوادگی	ایجاد فضای آرام در خانه برای مطالعه	حیدری و همکاران، ۱۴۰۰	۱۱۱، ۱۷، ۱۱۰، ۱۳، ۱۸	S۳۵
۳۶			پشتیبانی عاطفی خانواده در زمان فشار تحصیلی	-	۱۸، ۱۳، ۱۵، ۱۴، ۱۲	S۳۶
۳۷		حمایت محیط بالینی	همکاری پرسنل درمانی بیمارستان با دانشجویان کارآموز	-	۱۴، ۱۳، ۱۲، ۱۸، ۱۶	S۳۷
۳۸			فراهم سازی فرصت های یادگیری عملی توسط بخش های بیمارستانی	کو و همکاران، ۲۰۲۲	۱۳، ۱۹، ۱۵، ۱۴، ۱۲	S۳۸
۳۹	سلامت جسمی و روانی	سلامت جسمی	رعایت الگوهای خواب و تغذیه مناسب	دنگ و همکاران، ۲۰۲۵	۱۵، ۱۸، ۱۷، ۱۶، ۱۴	S۳۹
۴۰			انجام منظم فعالیت ورزشی برای حفظ توان جسمی	-	۱۵، ۱۱۱، ۱۴، ۱۱۳	S۴۰
۴۱		سلامت روانی	استفاده از راهکارهای مقابله با استرس	التوبیتی و همکاران، ۲۰۲۵	۱۱، ۱۲، ۱۹، ۱۷، ۱۵	S۴۱
۴۲			حفظ تمرکز و آرامش در شرایط فشار درسی	-	۱۸، ۱۷، ۱۱۱، ۱۵	S۴۲
۴۳		خودمراقبتی	آگاهی از نیازهای خود و پیگیری مراقبت های لازم	یورک و همکاران، ۲۰۲۳	۱۱۰، ۱۶، ۱۵، ۱۱، ۱۷	S۴۳
۴۴			پیشگیری از فرسودگی تحصیلی با زمان بندی متعادل	-	۱۳، ۱۱۱، ۱۵	S۴۴

۴۵	موقفیت تحصیلی دانشجویان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی تهران	عوامل فردی	ویژگی‌های شخصیتی	برخورداری از وجدان کاری و مسئولیت‌پذیری علمی	-	۱۹، ۱۵، ۱۴، ۱۲، ۱۱۱	S۴۵
۴۶				انعطاف‌پذیری در مواجهه با تغییرات آموزشی یا بالینی	یورک و همکاران، ۲۰۲۳	۱۳، ۱۴، ۱۷، ۱۵	S۴۶
۴۷			پیشینه تحصیلی	پایه علمی قوی در زیست‌شناسی و شیمی پیش از ورود	-	۱۱۰، ۱۸، ۱۳	S۴۷
۴۸				تجربه قبلی کار یا کارآموزی در محیط‌های مراقبتی	کو و همکاران، ۲۰۲۲	۱۱۰، ۱۹، ۱۱، ۱۶، ۱۱۱	S۴۸
۴۹			علاقه شخصی	علاقه واقعی به خدمت در حوزه بهداشت و درمان	-	۱۶، ۱۸، ۱۲، ۱۳، ۱۴	S۴۹
۵۰				تمایل به یادگیری مداوم فراتر از نیازهای درسی	شونک و دی‌بندتو، ۲۰۲۰	۱۱۰، ۱۸، ۱۱، ۱۳، ۱۴	S۵۰
۵۱		عوامل محیطی	امکانات آموزشی	دسترسی به تجهیزات آموزشی و آزمایشگاهی مناسب	-	۱۴، ۱۲، ۱۸، ۱۵، ۱۹	S۵۱
۵۲				به‌روزرسانی مستمر منابع آموزشی دانشگاه	یورک و همکاران، ۲۰۲۳	۱۸، ۱۲، ۱۹، ۱۱	S۵۲
۵۳			فضای فیزیکی	فراهم‌سازی محیط مطالعه آرام در دانشکده	-	۱۱۱، ۱۱، ۱۳، ۱۸، ۱۶	S۵۳
۵۴				رعایت استانداردهای ایمنی و بهداشت در فضاهای آموزشی و بالینی	تینتو، ۲۰۲۱	۱۶، ۱۹، ۱۳، ۱۱	S۵۴
۵۵			سیاست‌های دانشگاهی	شفافیت در آیین‌نامه‌ها و مقررات آموزشی	-	۱۲، ۱۱، ۱۱۰، ۱۷	S۵۵
۵۶				پشتیبانی مدیریت دانشگاه از ایده‌های نوآورانه آموزشی	کو و همکاران، ۲۰۲۲	۱۵، ۱۸، ۱۷، ۱۶، ۱۴	S۵۶

۵۷	نتایج تحصیلی و حرفه‌ای	عملکرد علمی	کسب نمرات بالا و پایدار طی ترم‌ها	-	۱۵، ۱۶، ۱۴، ۱۱۳	S۵۷
۵۸			بهبود مستمر معدل در طول دوره آموزشی	یورک و همکاران، ۲۰۲۳	۱۱، ۱۲، ۱۱۱، ۱۷، ۱۱۰	S۵۸
۵۹		مهارت بالینی	کاربست صحیح مهارت‌های پرستاری در محیط بالینی	-	۱۲، ۱۶، ۱۱۰، ۱۹	S۵۹
۶۰			رعایت ایمنی بیمار و استانداردهای مراقبتی	کو و همکاران، ۲۰۲۲	۱۱۱، ۱۹، ۱۱۰، ۱۴، ۱۵	S۶۰
۶۱		آمادگی شغلی	توانایی پذیرش مسئولیت شغلی پس از فراغت از تحصیل	-	۱۶، ۱۱، ۱۲	S۶۱
۶۲			آشنایی با وظایف قانونی و اخلاقی پرستاری	تینتو، ۲۰۲۱	۱۱۱، ۱۷، ۱۱۰، ۱۳، ۱۸	S۶۲
۶۳		تأثیر اجتماعی	مشارکت در برنامه‌های ارتقاء سلامت جامعه	-	۱۸، ۱۳، ۱۵، ۱۴، ۱۲	S۶۳
۶۴			ایفای نقش فعال در تیم‌های بین‌رشته‌ای مراقبت از بیمار	یورک و همکاران، ۲۰۲۳	۱۴، ۱۳، ۱۲، ۱۸، ۱۶	S۶۴
۶۵	عوامل زیرساختی	وضعیت اقتصادی	ثبات نسبی وضعیت مالی برای تمرکز بر تحصیل	-	۱۳، ۱۹، ۱۵، ۱۴، ۱۲	S۶۵
۶۶			دسترسی به بورسیه یا حمایت مالی در شرایط خاص	حیدری و همکاران، ۱۴۰۰	۱۵، ۱۸، ۱۷، ۱۶، ۱۴	S۶۶
۶۷		فرهنگ خانواده	نگرش مثبت خانواده نسبت به رشته پرستاری	-	۱۲، ۱۶، ۱۷، ۱۹	S۶۷
۶۸			انتقال ارزش‌های مسئولیت‌پذیری و کار گروهی از سوی خانواده	یورک و همکاران، ۲۰۲۳	۱۱۱، ۱۹، ۱۳، ۱۴، ۱۵	S۶۸
۶۹		تجربه شغلی پیشین	تجربه کاری مرتبط با مراقبت بهداشتی پیش از ورود	-	۱۶، ۱۵، ۱۲	S۶۹
۷۰			تعامل قبلی با محیط بیمارستانی یا مراکز بهداشتی	کو و همکاران، ۲۰۲۲	۱۹، ۱۷، ۱۱۰، ۱۳، ۱۸	S۷۰
۷۱		موقعیت جغرافیایی	نزدیکی به مراکز درمانی و دانشگاه	-	۱۸، ۱۳، ۱۵، ۱۴، ۱۲	S۷۱
۷۲			امکان استفاده از فرصت‌های آموزشی متنوع در محل سکونت	-	۱۴، ۱۳، ۱۵، ۱۹، ۱۶	S۷۲
۷۳			دسترسی آسان به منابع و رویدادهای علمی	یورک و همکاران، ۲۰۲۳	۱۱۰، ۱۶، ۱۵، ۱۱، ۱۷	S۷۳

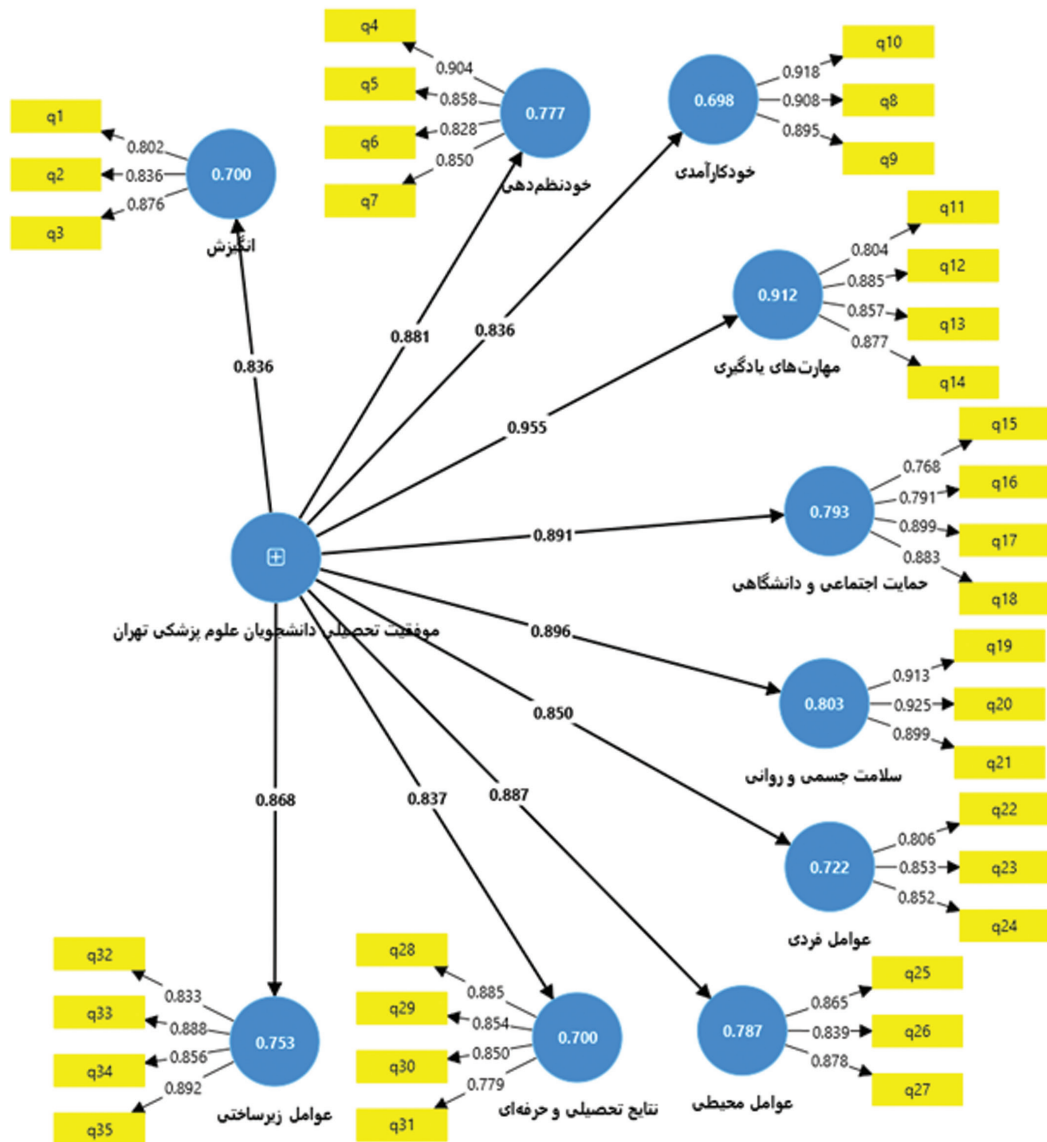
موقعیت تحصیلی دانشجویان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی تهران

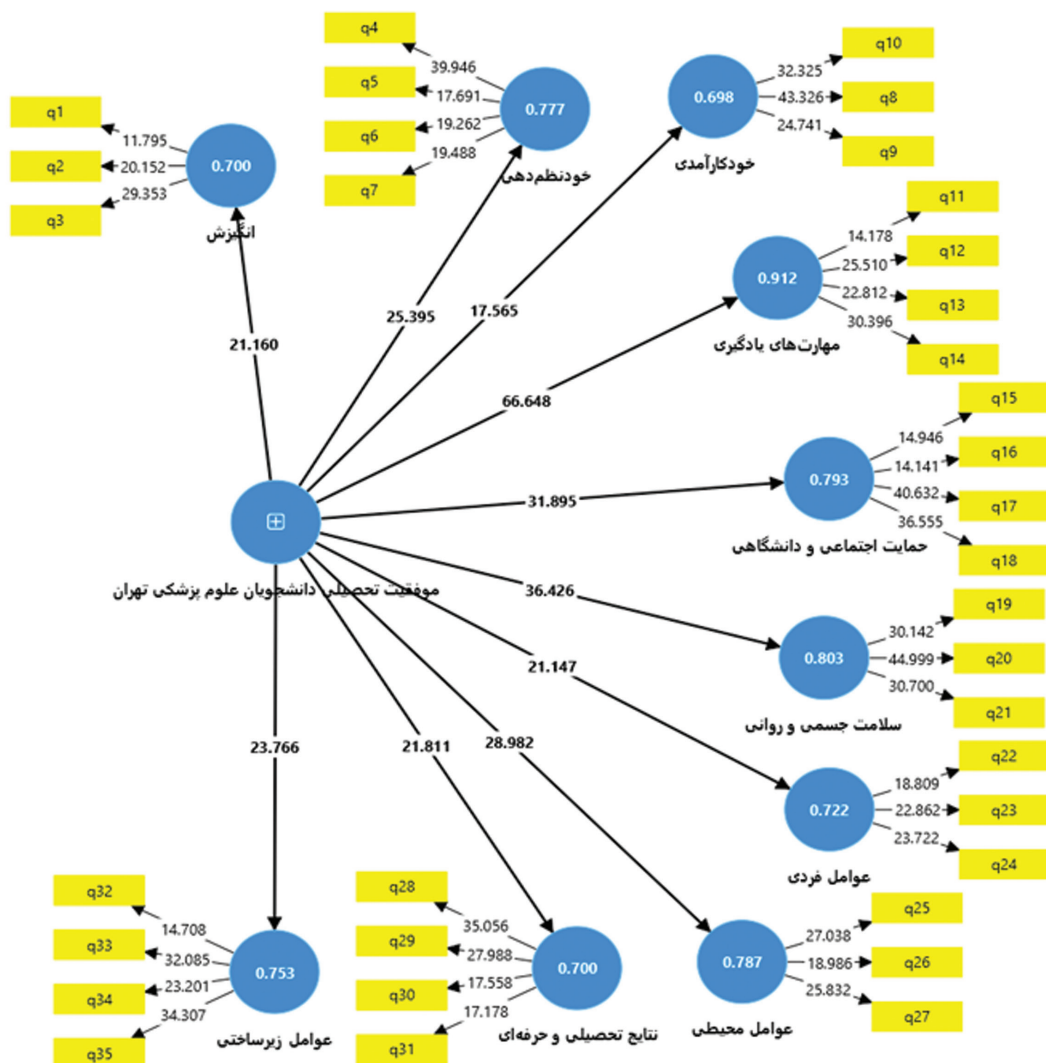
شکل ۱. مدل مفهومی موفقیت تحصیلی دانشجویان پرستاری

به تعداد ۲۸۱ نفر پرسشنامه توزیع گردید و نتایج آن به روش معادلات ساختاری نمایش داده شد.

برای تعیین سهم ابعاد و مولفه های موفقیت تحصیلی دانشجویان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی در نمونه اصلی

شکل ۲. تکنیک حداقل مربعات جزئی

شکل ۳. آماره value-t الگوی پژوهش با تکنیک بوت استرپینگ

در بخش دوم اعتبار بخشی الگو از تحلیل عاملی تاییدی بر روی مولفه ها و گویه ها استفاده شده است برای این منظور از نرم افزار smart pls4 استفاده شده است که در جدول زیر مشخص است.

جدول ۲. شاخص‌های برازش تحلیل مسیر ابعاد

شاخص‌های برازش		نام شاخص
مقدار	حد مجاز	
۰.۶۰۷	بزرگتر از ۰.۳	R ² یا R squares
۰.۶۶۷	بزرگتر از ۰.۳	GOF
۰.۷۳۴	بزرگتر از ۰.۳	Avg(Communalities)

Source: Findings Research, 2020

پارامترهای مربوط به مدل به همراه بارهای عاملی و ضرایب مسیر نشان داده شده که خلاصه آن در جدول ۳ ارائه گردیده است:

همانگونه که در جدول ۸ مشاهده می شود شاخص‌های برازش الگو در وضعیت مطلوبی قرار گرفته است. در ضمن، کلیه مقادیر

جدول ۳. اولویت بندی ابعاد و مولفه

بعد مرتبه دوم	بار عاملی	سهم هر بعد	گویه	بار عاملی	سهم هر مولفه	آماره t	P-Value
انگیزش	۰.۸۳۶	۹	q۱	۰.۸۰۲	۲۹	۱۱.۷۹۵	۰.۰۰۰
			q۲	۰.۸۳۶	۲۳	۲۰.۱۵۲	۰.۰۰۰
			q۳	۰.۸۷۶	۹	۲۹.۳۵۳	۰.۰۰۰
خودنظم‌دهی	۰.۸۸۱	۵	q۴	۰.۹۰۴	۲	۳۹.۹۴۶	۰.۰۰۰
			q۵	۰.۸۵۸	۱۸	۱۷.۶۹۱	۰.۰۰۰
			q۶	۰.۸۲۸	۲۷	۱۹.۲۶۲	۰.۰۰۰
			q۷	۰.۸۵۰	۲۱	۱۹.۴۸۸	۰.۰۰۰
			q۸	۰.۹۰۸	۱	۴۳.۳۲۶	۰.۰۰۰
خودکارآمدی	۰.۸۳۶	۹	q۹	۰.۸۹۵	۵	۲۴.۷۴۱	۰.۰۰۰
			q۱۰	۰.۹۱۸	۳	۳۲.۳۲۵	۰.۰۰۰
			q۱۱	۰.۸۰۴	۲۸	۱۴.۱۷۸	۰.۰۰۰
مهارت‌های یادگیری	۰.۹۵۵	۱	q۱۲	۰.۸۸۵	۷	۲۵.۵۱۰	۰.۰۰۰
			q۱۳	۰.۸۷۷	۸	۲۲.۸۱۲	۰.۰۰۰
			q۱۴	۰.۸۷۷	۸	۳۰.۳۹۶	۰.۰۰۰
			q۱۵	۰.۷۶۸	۳۲	۱۴.۹۴۶	۰.۰۰۰
حمایت اجتماعی و دانشگاهی	۰.۸۹۱	۳	q۱۶	۰.۷۹۱	۳۱	۱۴.۱۴۱	۰.۰۰۰
			q۱۷	۰.۸۹۹	۶	۴۰.۶۳۲	۰.۰۰۰
			q۱۸	۰.۸۸۳	۱۰	۳۶.۵۵۵	۰.۰۰۰
			q۱۹	۰.۹۱۳	۴	۳۰.۱۴۲	۰.۰۰۰
سلامت جسمی و روانی	۰.۸۹۶	۲	q۲۰	۰.۹۲۵	۱	۴۴.۹۹۹	۰.۰۰۰
			q۲۱	۰.۸۹۹	۶	۳۰.۷۰۰	۰.۰۰۰
			q۲۲	۰.۸۰۶	۲۶	۱۸.۸۰۹	۰.۰۰۰
عوامل فردی	۰.۸۵۰	۷	q۲۳	۰.۸۵۳	۱۹	۲۲.۸۶۲	۰.۰۰۰
			q۲۴	۰.۸۵۲	۲۰	۲۳.۷۲۲	۰.۰۰۰
			q۲۵	۰.۸۶۵	۱۵	۲۷.۰۳۸	۰.۰۰۰
عوامل محیطی	۰.۸۳۷	۸	q۲۶	۰.۸۳۹	۲۲	۱۸.۹۸۶	۰.۰۰۰
			q۲۷	۰.۸۸۹	۹	۲۵.۸۳۲	۰.۰۰۰
			q۲۸	۰.۸۸۵	۷	۳۵.۰۵۶	۰.۰۰۰
نتایج تحصیلی و حرفه‌ای	۰.۸۸۷	۴	q۲۹	۰.۸۵۴	۱۸	۲۷.۹۸۸	۰.۰۰۰
			q۳۰	۰.۷۷۹	۳۰	۱۷.۵۵۸	۰.۰۰۰
			q۳۱	۰.۸۵۰	۲۱	۱۷.۱۷۸	۰.۰۰۰
			q۳۲	۰.۸۳۳	۲۴	۱۴.۷۰۸	۰.۰۰۰
عوامل زیرساختی	۰.۸۶۸	۶	q۳۳	۰.۸۸۸	۶	۳۲.۰۸۵	۰.۰۰۰
			q۳۴	۰.۸۵۶	۱۷	۲۳.۲۰۱	۰.۰۰۰
			q۳۵	۰.۸۹۲	۵	۳۴.۳۰۷	۰.۰۰۰

بنابراین با اطمینان ۹۵٪ " موفقیت تحصیلی دانشجویان پرستاری علوم پزشکی تهران دارای اعتبار است.

بحث

رشته پرستاری در عصر حاضر با دگرگونی‌های بنیادین ناشی از پیشرفت فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی، تغییرات جمعیتی، و افزایش انتظارات جامعه از خدمات سلامت مواجه است. دانشگاه‌های علوم پزشکی، به‌ویژه دانشکده‌های پرستاری، برای پاسخ‌گویی به این شرایط نیازمند تغییرات سازمانی و آموزشی متناسب با نیازهای نوین آموزشی و بالینی هستند. برای ارتقای موفقیت تحصیلی دانشجویان پرستاری، شناسایی ظرفیت‌های محیط آموزشی و به‌کارگیری نظریه‌های یادگیری متناسب با شرایط رشته ضروری است. در این راستا، بررسی مبانی نظری و پژوهش‌های پیشین مرتبط با موفقیت تحصیلی، از جمله نقش مهارت‌های یادگیری، سلامت جسمی و روانی، حمایت اجتماعی و دانشگاهی، خودنظم‌دهی، انگیزش و خودکارآمدی، اهمیت ویژه‌ای دارد [۱، ۱۰].

نتایج نشان داد که مهارت‌های یادگیری و سلامت جسمی و روانی بیشترین تأثیر را بر موفقیت تحصیلی دانشجویان پرستاری دارند و باید در برنامه‌ریزی‌های آموزشی و حمایتی دانشگاه، به‌عنوان اولویت اصلی مدنظر قرار گیرند. علاوه بر آن، نقش حمایت‌های اجتماعی و دانشگاهی، نتایج تحصیلی و حرفه‌ای و خودنظم‌دهی نیز به‌عنوان محرک‌های کلیدی موفقیت تحصیلی غیرقابل چشم‌پوشی است. این یافته همسو با نتایج Al-Alawi و همکاران [۲] و Hart و همکاران [۱۳] است که بر نقش راهبردهای یادگیری فعال و حمایت دانشگاهی در ارتقای عملکرد علمی و بالینی تأکید کرده‌اند. همچنین، سلامت جسمی و روانی و حمایت اجتماعی تقریباً اثر یکسانی دارند. این نتیجه با یافته‌های Alex و همکاران [۴] و Kim و Lee [۷] همخوان است که تأکید داشتند حمایت‌های روانی و شبکه‌های ارتباطی مثبت با اساتید و همکلاسی‌ها، تاب‌آوری دانشجو را افزایش می‌دهد.

عوامل دیگری چون نتایج تحصیلی و حرفه‌ای، خودنظم‌دهی، عوامل زیرساختی و فردی نیز تأثیرگذار هستند اما نسبت به سه عامل یادشده در رتبه‌های بعدی قرار دارند. همان‌گونه که در پژوهش Niromand و همکاران [۱۴] و Alqalah و همکاران [۹] آمده، این دسته عوامل زمانی بیشترین اثربخشی را دارند که مهارت‌های یادگیری و محیط حمایت‌گر قبلاً شکل گرفته باشد. در مجموع، هم‌افزایی میان مهارت‌های یادگیری، سلامت روانی و حمایت اجتماعی، «هسته مرکزی»

فرشته فدایی و همکاران

مدل موفقیت تحصیلی دانشجویان پرستاری را تشکیل می‌دهد. این یافته با نتایج Hayat و همکاران [۱۱] و Al-baqawi و همکاران [۶] نیز هم‌راستا است که از محیط آموزشی توانمندساز به‌عنوان محرک اصلی بهبود عملکرد حرفه‌ای نام برده‌اند.

در پژوهش حاضر، با بهره‌گیری از رویکرد آمیخته (کیفی-کمی)، ابتدا ادبیات پژوهش مرور شد و سپس برای تکمیل داده‌ها، با ۱۳ نفر از خبرگان حوزه پرستاری، آموزش پزشکی و مدیریت آموزشی مصاحبه نیمه‌ساختاریافته انجام گرفت تا ابعاد و مؤلفه‌های مؤثر بر موفقیت تحصیلی دانشجویان پرستاری در دانشگاه علوم پزشکی تهران شناسایی شود. در نهایت، ده بُعد، سی و پنج مؤلفه و هفتاد و سه شاخص طراحی گردید که بُعد مهارت‌های یادگیری رتبه اول را به خود اختصاص داد. پس از آن، به ترتیب سلامت جسمی و روانی رتبه دوم، حمایت اجتماعی و دانشگاهی رتبه سوم، نتایج تحصیلی و حرفه‌ای رتبه چهارم، و خودنظم‌دهی رتبه پنجم قرار گرفتند. عوامل زیرساختی رتبه ششم، عوامل فردی رتبه هفتم، عوامل محیطی رتبه هشتم و انگیزش و خودکارآمدی رتبه نهم را کسب کردند. در گام دوم، به منظور سنجش سهم عوامل، پرسشنامه‌ای بین ۲۸۱ نفر از دانشجویان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی تهران به شیوه نمونه‌گیری تصادفی توزیع گردید. نتایج نشان داد از بین ابعاد، مهارت‌های یادگیری با مقدار ۰،۹۵۵ در رتبه اول قرار دارد. پس از آن، سلامت جسمی و روانی با ۰،۸۹۶ رتبه دوم، حمایت اجتماعی و دانشگاهی با ۰،۸۹۱ رتبه سوم، نتایج تحصیلی و حرفه‌ای با ۰،۸۸۷ رتبه چهارم و خودنظم‌دهی با ۰،۸۸۱ رتبه پنجم قرار گرفتند. عوامل زیرساختی با ۰،۸۶۸ رتبه ششم، عوامل فردی با ۰،۸۵۰ رتبه هفتم، عوامل محیطی با ۰،۸۳۷ رتبه هشتم و انگیزش و خودکارآمدی هر دو با ۰،۸۳۶ رتبه نهم را به خود اختصاص دادند.

نتایج این بخش نشان داد که مهارت‌های یادگیری و سلامت جسمی و روانی، بیشترین تأثیر را بر موفقیت تحصیلی دانشجویان پرستاری دارند و باید در برنامه‌ریزی‌های آموزشی و حمایتی دانشگاه، به‌عنوان اولویت اصلی مدنظر قرار گیرند. علاوه بر آن، نقش حمایت‌های اجتماعی و دانشگاهی، نتایج تحصیلی و حرفه‌ای و خودنظم‌دهی نیز به‌عنوان محرک‌های کلیدی موفقیت تحصیلی غیرقابل چشم‌پوشی است. نتایج نشان می‌دهد که بیشترین ضریب مسیر مربوط

۱. فناوری آموزشی و تدریس فعال (برای ارتقاء مهارت‌های یادگیری).

۲. برنامه‌های جامع سلامت روان و شبکه‌های حمایت اجتماعی قوی (برای حفظ پایداری دانشجویان در طول دوره). این رویکرد مبتنی بر داده، به مدیران دانشگاه علوم پزشکی تهران اجازه می‌دهد تا مداخلات خود را به گونه‌ای تنظیم کنند که بیشترین بازدهی را در کوتاه‌مدت و بلندمدت بر موفقیت دانشجویان پرستاری داشته باشد.

سیاسگذاری

این مقاله برگرفته از رساله دکتری مصوب شورای پژوهشی دانشگاه آزاد اسلامی واحد اسلامشهر می باشد. پژوهش حاضر با کسب کد اخلاق به شماره IR.TUMS.FNM.REC.1404.127 از کمیته اخلاق دانشکده پرستاری و مامایی و دانشکده توانبخشی - دانشگاه علوم پزشکی تهران انجام شده است. نویسندگان عمیقاً از همه اساتید، همکاران و مشارکت کنندگانی که با حمایت‌های علمی و فکری خود امکان انجام این مطالعه را فراهم نمودند، قدردانی می نمایند.

تضاد منافع

بدین وسیله نویسندگان مقاله تصریح می نمایند که هیچ گونه تعارض منافع در قبال مطالعه حاضر وجود ندارد.

به مهارت‌های یادگیری (۰۰۹۵۵) است. این امر بیانگر آن است که در محیط پویا و پیچیده آموزش پرستاری، صرفاً داشتن هوش یا انگیزه کافی نیست، بلکه کیفیت و شیوه فرایند یادگیری — شامل یادگیری فعال، به کارگیری فناوری آموزشی، مدیریت اطلاعات بالینی پیچیده و حضور مؤثر در کارگاه‌های عملی — مهم‌ترین پیش‌بین موفقیت تحصیلی است.

نتیجه گیری

نتایج این پژوهش نشان داد که برای ارتقای موفقیت تحصیلی دانشجویان پرستاری، تمرکز ویژه بر فرآیندهای آموزشی و توسعه مهارت‌های یادگیری ضروری است. همچنین، حمایت از سلامت جسمی و روانی دانشجویان و فراهم‌سازی حمایت‌های اجتماعی و دانشگاهی می‌تواند به بهبود معناداری در عملکرد تحصیلی ایجاد کند. در این راستا، توصیه می‌شود سیاست‌گذاران آموزشی، مدیران دانشگاه و اعضای هیئت علمی، برنامه‌ها و راهبردهای خود را در راستای تقویت این ابعاد و مؤلفه‌ها تنظیم کنند تا از این طریق، کیفیت آموزش پرستاری و در نهایت خدمات بهداشتی و درمانی ارتقا یابد. یافته‌ها به وضوح یک سلسله مراتب تأثیر را ترسیم می‌کنند. در حالی که تمامی ۳۵ مؤلفه معنادار هستند، تمرکز منابع دانشگاه باید ابتدا بر دو حوزه با بیشترین بار عاملی باشد:

References

- Fooladi, E., et al., Factors associated with undergraduate nursing students' academic and clinical performance: A mixed-methods study. *Frontiers in medicine*, 2022. 9: p. 793591. <https://doi.org/10.3389/fmed.2022.793591>
- Al-Alawi R, Oliver G, Donaldson JF. Systematic review: Predictors of students' success in baccalaureate nursing programs. *Nurse education in practice*. 2020;48:102865. <https://doi.org/10.1016/j.nepr.2020.102865>
- Aljaffer MA, Almadani AH, AlDughaiter AS, Basfar AA, AlGhadir SM, AlGhamdi YA, et al. The impact of study habits and personal factors on the academic achievement performances of medical students. *BMC Medical Education*. 2024;24(1):888. <https://doi.org/10.1186/s12909-024-05889-y>
- Alex ME, Jacob S, Ponchitra R. Study habits and academic performance of undergraduate nursing students: a descriptive study. <https://www.ijfmr.com>
- Aljaffer MA, Almadani AH, Alghamdi AH, Alalwan AA, Albuqami FH, Altowaijri KO, et al. Depression and anxiety among patients with epilepsy: a cross-sectional study in Saudi Arabia. *Brain Sciences*. 2025;15(5):484. <https://doi.org/10.3390/brainsci15050484>
- Albaqawi H, Alamri M, Al-Dossary R, Al Hosis K, Alharbi J, Aljohani M, et al. Exploring the impact of self-efficacy social support and learning environment on clinical performance anxiety in student nurses. *Scientific Reports*. 2025;15(1):8663. <https://doi.org/10.3390/ijerph19074220>
- Kim HO, Lee I. The mediating effects of social support on the influencing relationship between grit and academic burnout of the nursing students. *Nursing Open*. 2022;9(5):2314-24. DOI: 10.1002/nop2.1241

8. Ramírez-Coronel AA, Martínez-Suárez PC, Minchala-Urgilés RE, Contreras-Sanango MA. Psychological well-being and academic performance of students in the career of nursing undergraduate. *Espirales Revista Multidisciplinaria de Investigación Científica*. 2020;4(34):1-13. DOI: <https://doi.org/10.31876/er.v4i34.747>
9. Alqalah TAH, Alkubati SA, Alrubaiee GG, Alrashedi H, Alharbi A, Mahdi FM, Zaghir Mohammed Alhetar S. Academic and non-academic psychological determinants of nursing students' achievement: structural equation modelling. *BMC nursing*. 2025;24(1):1371. · DOI<https://doi.org/10.1186/s12912-025-04015-7>
10. Torkani F, Ahmadi S-H, Binazir A, Fath MM, Shafigh N, Asadiparvar-Masouleh H, Vasli P. The relationship between health-related quality of life and academic success in nursing students: the mediating role of academic burnout and academic motivation. *BMC Medical Education*. 2025;25(1):42. · DOI<https://doi.org/10.1186/s12909-025-06661-6>
11. Hayat AA, Shateri K, Amini M, Shokrpour N. Relationships between academic self-efficacy, learning-related emotions, and metacognitive learning strategies with academic performance in medical students: a structural equation model. *BMC medical education*. 2020;20(1):76. DOI<https://doi.org/10.1186/s12909-020-01995-9>
12. Liao M, Xie Z, Ou Q, Yang L, Zou L. Self-efficacy mediates the effect of professional identity on learning engagement for nursing students in higher vocational colleges: A cross-sectional study. *Nurse Education Today*. 2024;139:106225. <https://doi.org/10.1016/j.nedt.2024.106225>
13. Hart J, Hakim J, Kaur R, Jeremy R, Coorey G, Kalman E, et al. Research supervisors' views of barriers and enablers for research projects undertaken by medical students; a mixed methods evaluation of a post-graduate medical degree research project program. *BMC Medical Education*. 2022;22(1):370. · DOI<https://doi.org/10.1186/s12909-022-03429-0>
14. Niromand E, Salehi AR, Khazaei M, Khazaei MR. The influential factors in the academic achievement and failure of medical students in Iran: a review study. *Educational Res Med Sci*. 2020;9(2). doi: 10.5812/erms.105860.